

професійною ознакою, станом здоров'я та мати належним чином оформлене свідоцтво згідно з авіаційними правилами України.

Обов'язковою передумовою укладання трудового договору з особами, прийнятими на роботу, безпосередньо пов'язану з рухом транспортних засобів, є проходження працівником обов'язкового попереднього медичного огляду. Порядок проведення медичних оглядів працівників певних категорій встановлений наказом Міністерства охорони здоров'я України від 21 травня 2007 р. №246 [2].

Підставою виникнення трудових відносин між працівником і роботодавцем є трудовий договір. Однак, з деякими категоріями працівників, зокрема з начальниками відділень залізниць укладається контракт (п. 4 Положення про Державну адміністрацію залізничного транспорту, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України) [3].

Підводячи підсумок необхідно зазначити наступне. Правове регулювання трудових відносин працівників транспорту, в тому числі укладення трудового договору, здійснюється розрізненими нормативними актами (окремими нормами), що ускладнює їх застосування. Для укладення трудового договору з працівниками транспорту спеціальними законами встановлено цілий ряд вимог, включаючи проходження медичних оглядів та наявність спеціальних документів. Законодавством України встановлено чіткий перелік працівників, з якими укладається контракт (як особлива форма трудового договору згідно частини 3 статті 21 КЗпП України). Законодавство України, за яким здійснюється регулювання трудових відносин працівників транспорту, потребує систематизації. З метою удосконалення правового регулювання праці працівників транспорту, з урахуванням специфіки транспортної галузі, доцільно закріпити у проекті Трудового кодексу України окрему главу щодо особливостей регулювання праці працівників транспорту.

Література

1. Трудовой кодекс РФ.– [Электронный ресурс].– Режим доступа: <http://base.garant.ru/12125268/>.
2. Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 21 травня 2007 р. №246 "Про затвердження Порядку проведення медичних оглядів працівників певних категорій".– [Електронний ресурс].– Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0846-07>.
3. Постанова Кабінету Міністрів України від 29 лютого 1996 р. № 262 "Про затвердження Положення про Державну адміністрацію залізничного транспорту України".– [Електронний ресурс].– Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/262-96-п>.

4. Постанова Кабінету Міністрів України від 15 липня 1997 р. № 764 "Про затвердження переліку категорій та посад працівників залізничного транспорту, які працевлаштовуються за контрактною формою трудового договору".– [Електронний ресурс].– Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/764-97-п>.

УДК 34:656

Грабовська Г.М.,

к.ю.н.,

Національний авіаційний університету, м. Київ, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ АВІАЦІЙНОГО ТРАНСПОРТУ

Ефективне функціонування авіаційного транспорту є необхідною умовою становлення України як держави з високим рівнем розвитку. Неодмінним кроком на цьому шляху є відповідне законодавче забезпечення. Тому дослідження правового визначення, положення, основних напрямків та цілей правового регулювання діяльності авіаційного транспорту є доволі актуальним.

Державне регулювання діяльності в галузі авіації та використання повітряного простору України спрямоване на гарантування безпеки авіації, забезпечення інтересів держави, національної безпеки та потреб суспільства і економіки у повітряних перевезеннях та авіаційних роботах.

Процес становлення авіаційної галузі в Україні співпав з кризовими явищами перших років незалежності. Щоб досягти бажаного результату потрібно удосконалити механізми державного регулювання авіаційної галузі і в першу чергу почати з удосконалення галузевої нормативно-правової бази.

Ефективність діяльності вітчизняного авіаційного транспорту значною мірою залежать від дієвості механізмів, які застосовує держава, регулюючи відносини в авіаційній галузі. Особливості саме інституційних передумов регулювання національного процесу авіаційної діяльності визначають роль держави, як основного регулятора, здатного безпосередньо впливати на створення конкурентоздатного середовища на ринку авіаційних перевезень і саме основне, на рівень безпеки в авіації. Враховуючи, що транспортна авіаційна галузь України є невід'ємною складовою світової авіаційної транспортної системи, здатність національних авіаційних компаній конкурувати з іноземними авіаком-

паніями є основною передумовою створення потужної національної авіаційної галузі. У цій ситуації роль держави полягає не тільки у створенні необхідних інституційних передумов для визначення потенційно конкурентоспроможних авіапідприємств, але і в наданні їм цілеспрямованої допомоги з метою більш повного втілення їхніх переваг на внутрішньому та світовому ринках. Повітряний кодекс України регулює діяльність користувачів повітряного простору України з метою задоволення інтересів України та її громадян і забезпечення безпеки авіації.

Авіація як галузь – це усі види підприємств, організацій та установ, діяльність яких спрямована на створення умов та використання повітряного простору людиною за допомогою повітряних суден.

Метою державного управління транспортом є організаційне забезпечення нормального і безпечного функціонування транспортної системи, яка має ґрунтуватися на поєднанні приватних і публічних інтересів.

Основними завданнями державного управління транспортом є:

- забезпечення своєчасного, повного та якісного задоволення потреб населення і суспільного виробництва в перевезеннях та потреб оборони України;

- захист прав громадян під час їх транспортного обслуговування;

- безпечне функціонування транспорту;

- дотримання необхідних темпів і пропорцій розвитку національної транспортної системи;

- захист економічних інтересів України та законних інтересів підприємств і організацій транспорту та споживачів транспортних послуг;

- створення рівних умов для розвитку господарської діяльності підприємств транспорту;

- обмеження монополізму та розвиток конкуренції;

- координація роботи різних видів транспорту;

- ліцензування окремих видів діяльності в галузі транспорту та охорони навколишнього природного середовища від шкідливого впливу транспорту.

Основою державного регулювання діяльності цивільної авіації України є нормативно-правова база, яка складається з Конституції України, Повітряного кодексу України, інших законодавчих актів, національних нормативно-правових актів, державних та галузевих стандартів, керівних документів із стандартизації, нормативно-правових актів колишнього МЦА СРСР, які не втратили свою актуальність і не суперечать Конституції та чинному законодавству України, чинних для України актів міжнародного повітряного права, документів міжнародних ор-

ганізацій, членом яких є Україна. За час, що минув з 1993 р., Україна вже стала членом Європейської конференції цивільної авіації (ЄКЦА) та Європейської організації з безпеки аеронавігації (Євроконтроль), що, відповідно, потребує внесення змін до законодавства України у сфері авіації. Чинний кодекс з самого початку зберігав та ще зберігає інститути радянського повітряного права і не в повній мірі орієнтується на вимоги міжнародного права, навіть після внесення до нього доповнень та змін. Повітряний кодекс України можна вважати документом перехідного періоду який став регулятором відносин в авіаційній галузі тільки на початковому етапі переходу від радянської системи господарювання до системи ринкових відносин у галузі. Повітряний кодекс фактично не містить в собі ринкові елементи. В умовах, коли діючий Повітряний кодекс України не містить в собі юридичного закріплення основних понять, пов'язаних з регулюванням авіаційного ринку та чіткого визначення ролі держави в цих відносинах, досягти високий рівень ефективності регулювання діяльності авіаційного транспорту тільки шляхом застосування підзаконних нормативно-правових актів є досить проблематичним.

Література

1. Повітряний кодекс України від 19.05.2011 № 3393-VI// Відомості Верховної Ради України.– 2011.– № 48.– Ст. 536.

2. Про схвалення Концепції Державної цільової програми розвитку аеропортів на період до 2020 р.: Розпорядження Кабінету Міністрів України № 506-р від 5 березня 2008 р. [Електронний ресурс].– Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=506-2008-%F0>.

3. Кравченко М.В. Удосконалення правого регулювання діяльності повітряного транспорту України [Електронний ресурс].– Режим доступу: http://www.rusnauka.com/22_NNP_2011/Gosupravlenie/2_90963.doc.htm.